

תָּרִין עֵיתָרִין נִטְלוּ יִשְׂרָאֵל, חֵד כִּד נִפְקוּ מִגְלוּתָא
 דְּמַצְרַיִם. וְחֵד כִּד עָאלוּ לְאַרְעָא. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר, כֹּל דָּא וְדָאי הָוּה לְאַתְקַדְשָׁא אֲרַעָא,
 וְלֹא־עֲפָרָא רוּחַ מְסַאֲבָא מֵאַרְעָא, וּמְגוּז יִשְׂרָאֵל. וְכִד
 בֵּיתָא הָוּה נְתִיץ, הָוּה אֲשֶׁתִּפַּח פֶּה מְמוֹנָא, לְמַבְנֵי
 לֵיהּ, וְלִמְלֵיא בֵּיתֵיהּ, בְּגִין דְּלֹא יִצְטַעַר עַל בֵּיתָא,
 וַיִּשְׁרוּן בְּדִיּוּרָא דְקְדוּשָׁתָהּ.

וְאִישׁ אִו אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרָם בַּהֲרוֹת
 וְגו' (ויקרא יג) רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּסִילְתָּא
 דְּמוֹקְפֵי בְּבַהֲרַת עֵזָה, חִיזוּ תַּנִּיעָא, וּבְחִיזוּ אֶתְדָן,
 בְּאִינוּן גְּוֹנִין. אָמַר רַבִּי יִצְחָק שְׁלֹשׁ מֵאוֹת טַעְמֵי
 אִית מָאן דְּגָרִים בְּבַהֲרַת עֵזָה. וְכִלְהוּ אוֹלִיפְנָא
 מֵאַבָּא, בַּר חִיזוּר (חִיזָר) חֵד סָאִיב, סָהֲדָא חֵד. תָּרִין,
 תְּרֵי סָהֲדֵי, וְדָכֵי. מִכָּאן וְלַהֲלָאָתָּה, אֲפִילוּ מֵאַה

לשון הקודש

וְלִמְלֵיא אֶת בֵּיתוֹ, כִּדִּי שְׁלֹא יִצְטַעַר עַל
 הַבַּיִת וַיִּשְׁהוּ בְּדִיּוּר שֶׁל קִדְשָׁהּ.
 וְאִישׁ אִו אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר וְגו'.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כִּמוּ מְקוֹם גְּבוּהָ
 שְׁמַקִּיף בְּבַהֲרַת עֵזָה, מֵרָאָה שְׁנִינּוּ,
 וּבְמֵרָאָה גְדוֹן, בְּאוֹתָם הַגְּנִינִים. אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת טַעְמִים יֵשׁ מִי
 שְׁגוֹרִם בְּבַהֲרַת עֵזָה, וְכֹלָם לְמַדְתֵּי
 מַאֲבִי, פֶּרַט לְשַׁעֲרָה (לְבָנָה) אַחַת טְמֵאָה,

הַמַּצְרִיִּים הָיוּ מְלֵאִים בְּשָׂפִים וְתוֹעֵבוֹת?
 אֵלֶּא עֲבוּר הָעֵשֶׂר שֶׁל הָאָרֶץ זֶה גָּאֵר.
 אַף כָּאן עֲבוּר הָעֵשֶׂר וְהַמְמוֹן הוּא.
 שְׁתֵּי עֲשִׂירֵי־וַיִּטְלוּ יִשְׂרָאֵל, אַחַת
 כְּשִׁנְיָאוּ מִגְלוֹת מַצְרַיִם, וְאַחַת כְּשִׁנְכְּנָסוּ
 לְאַרְץ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כֹּל זֶה וְדָאי הָיָה
 לְקַדְּשׁ אֶת הָאָרֶץ, וְלִהְיֶיבֵר רוּחַ הַטְּמֵאָה
 מִן הָאָרֶץ וּמֵתוּד יִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁהַבַּיִת הָיָה
 מְנַתֵּץ, הָיָה נִמְצָא בּוֹ מְמוֹן לְבָנוֹת אוֹתוֹ

בְּתֵרִי, וּתְרִי כְּמֵאָה. וְדָא אוֹלִיפְנָא לְבַתָּר
 וְכִתְיָב, (דברים ט) לֹא יָקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ וְגו', עַל
 פִּי שְׁנַיִם עֵדִים וְגו'.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוָה יְתִיב קַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר,
 כְּתִיב נִגַע לֶבֶן אֲדַמְדָּם, בְּדִין הוּא נִגַע, דְּהָא
 חֲזוּרָא לָא קָאִים בְּעִינֵיהּ. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר,
 כְּתִיב (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם פְּשָׁנִים וְגו', וְכַאֲיִן
 אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּעִי לְדַכָּאָה לִוְן
 בְּכֻלָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בְּדִינָא קַמִּיָּה. וּמְאֲרִיחוּן
 דְּדִינָא לָא יִשְׁלֹטוּן בְּהוֹן, דְּהָא כֻּלָּא אֲזִיל בְּתַר
 זִינֵיהּ. סוּמְקָא לְסוּמְקָא, וְחֲזוּרָא לְחֲזוּרָא. יְמִינָא
 לְיְמִינָא, וּשְׂמָאלָא לְשְׂמָאלָא.

בְּעֵשׂוֹ כְּתִיב, (בראשית כה) וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי, וְעַל
 דָּא שְׂרִיָּא בֵּיהּ זִינֵיהּ. (דף נ"א ע"א) וְאִי תִימָא

לשון הקודש

עד אחד. שנים, שני עדים, וטהור. רבי שמעון ואמר, כתוב אם יהיו
 מכאן והלאה, אפלו מאה בשנים, חטאיכם פשנים וגו'. אשריהם וישראל, שהקדוש ברוך הוא רוצה לטהר אותם
 בכל פדי שלא ימצאו בדין לפניו, ובעלי הדין לא ישלטו בהם, שהרי הכל הולך
 אחר מינו. אדם לאדם, ולכן ללכן, ימין לְיָמִין, ושְׂמָאל לְשְׂמָאל.
 בְּעֵשׂוֹ כתוב וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי, וְעַל
 עד אחד. שנים, שני עדים, וטהור. רבי שמעון ואמר, כתוב אם יהיו
 מכאן והלאה, אפלו מאה בשנים, חטאיכם פשנים וגו'. אשריהם וישראל, שהקדוש ברוך הוא רוצה לטהר אותם
 בכל פדי שלא ימצאו בדין לפניו, ובעלי הדין לא ישלטו בהם, שהרי הכל הולך
 אחר מינו. אדם לאדם, ולכן ללכן, ימין לְיָמִין, ושְׂמָאל לְשְׂמָאל.

אֲדַמּוּנִי כְּתִיב בְּעֵשׂוֹ. וְכְתִיב בֵּיהּ בְּדוֹד, (שמואל א', טז) וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אֲדַמּוּנִי. אֶלָּא דָּא מִזִּזְהִמָּא דְדַהֲבָא אֲתַעֲבִיד, וְדָא בְּזוּהָרָא דְדַהֲבָא אֲתַדְבֵּק, בְּעֵשׂוֹ כְּתִיב בֵּיהּ, אֲדַמּוּנִי כְּלוּ פְּאֲדֶרֶת שַׁעַר, בְּזוּהִמָּא דְהַתּוּכָא נָפֵק. בְּדוֹד כְּתִיב בֵּיהּ, עִם יִפֵּה עֵינִים וְטוֹב רָאִי.

תָּא חַיִּי, מָאִי טַעֲמָא. גְּוֹנָא חוּרָא אֲשַׁתְּמוּדַע, וְגְוֹנָא סוּמְקָא אֲשַׁתְּמוּדַע, סוּמְקָא בְּקַדְמוּתָא, וְהָא אֲתַחַי בֵּיהּ חוּרָא, הָא דְכִיּוּתָא אֲתִילִיד בֵּיהּ, וְשָׂאֲרִי לְאֲתַדְבָּאָה. חוּרָא בְּקַדְמוּתָא, וְאֲתַחַי בֵּיהּ סוּמְקָא, הָא שָׂאֲרִי לְאֲסַתְּאָבָא, וְכְתִיב וְטַמְאוּ הַכְּהֵן, וְהָא אֲתִילִיד בֵּיהּ סוּמְקָא, לְאֲסַתְּאָבָא. וְכַתְּנָא הוּהּ יַדַע בְּכָל אֵינּוֹן גְּוֹנִין. וְלִזְמִינִן דְאֲתַחַי בֵּיהּ גְּוֹנָא דְדְכִיּוּתָא, וַיִּסְגֵר לִיהּ לְמַחְמִי אִי אֲתִילִיד בֵּיהּ גְּוֹנָא אַחְרָא. וְאִי לָא, מִדְּכִי לִיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְטַהֲרוּ הַכְּהֵן וְגו'.

לשון הקודש

בֵּא וּרְאָה מָה הַטַּעַם. הַגְּנוֹן הַלְבָן נוֹדַע, וְהַגְּנוֹן הָאָדָם נוֹדַע. אָדָם בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהִנֵּה נִרְאָה בּוֹ לְבָן, הֲרֵי טַהֲרָה נוֹלְדָה בּוֹ וּמַתְחִיל לְהַטְהֵר. לְבָן בְּרֵאשׁוֹנָה וְנִרְאָה בּוֹ אָדָם, הִנֵּה מַתְחִיל לְהַטְמָא. וְכַתּוּב וְטַמְאוּ הַכְּהֵן, שֶׁהִנֵּה נוֹלֵד בּוֹ אָדָם לְהַטְמָא. וְהַכְּהֵן הִנֵּה יוֹדַע בְּכָל אוֹתָם

בֶּן שׁוֹרָה בּוֹ מִינוֹ. וְאִם תֹּאמַר אֲדַמּוּנִי כְּתוּב בְּעֵשׂוֹ, וְכַתּוּב בּוֹ בְּדוֹד, (שמואל א' טז) וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אֲדַמּוּנִי. אֶלָּא זֶה מִזְהֵמַת הַזֹּהָב נַעֲשָׂה, וְזֶה נִדְבֵּק בְּזוּהַר הַזֹּהָב. כְּתוּב בְּעֵשׂוֹ, אֲדַמּוּנִי כְּלוּ פְּאֲדֶרֶת שַׁעַר, יֵצֵא בְּזַהֲמַת הַהַתּוּךְ. בְּדוֹד כְּתוּב, עִם יִפֵּה עֵינִים וְטוֹב רָאִי.

רְבִי יִצְחָק וְרַבֵּי יְהוּדָה הָיוּ אֲזָלֵי בְּאַרְחָא, אָמַר
 רְבִי יְהוּדָה, כְּתִיב (מלכים ב, ה) וְצָרַעַת נִעְמָן
 תִּדְבַּק בְּךָ וּבְזֶרְעֶךָ לְעוֹלָם וָגוֹ', אִי הוּא חָטָא בְּגוֹי
 אֲמַאי יִלְקוּן. אָמַר לִיה, אֶלְיִשָׁע יִתִּיר מִשָּׂאֵר נְבִיאֵי
 חָטָא. חָטָא דְלֹא נָפִיק מִגִּיחֻזֵי בְּרָא דְמַעְלֵיא, וְעַל
 דָּא לָיִיט לְכַלְהוּ.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אָמַר לִיה, אֲנָא פְּלַחְנָא בְּשִׁמוּשָׁא
 עֲלָאָה לְגַבֵּי אֱלֹהֵינוּ, וְזָכִינָא בְּתַרְיִן חוּלְקִין,
 דְּהָא פְּלַחְנָא לִיה בְּקִשׁוּט, וְאַנְתָּה רָשָׁע פְּגִימַת לִי,
 אוֹמִית לְשִׁקְרָא, וְחַמִּידַת, הָא עֲבַרְתָּ עַל אוֹרֵייתָא
 כְּלָא, וּמֵאן דְּאֶעְפָּר עַל דָּא, מִית הוּא לְעֵלְמָא
 דְּאִתִּי. אֲבָל בְּגִין דְּפִלְחַת לִי, שְׁמוּשָׁא דִילְךָ לֹא
 לְהוֹי לְמִנְנָא, תְּהוֹי מִיתָה דִילְךָ בְּעֵלְמָא דִין,
 וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי לֹא. וּבְגִין כְּךָ, וְצָרַעַת נִעְמָן תִּדְבַּק

לשון הקודש

רָאָה שְׂלֵא יֵצֵא מִגִּיחֻזֵי בֵּן מַעְלָה, וְעַל בֵּן
 קָלַל אֶת בָּלָם.
 וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אָמַר לוֹ: אֲנִי עֲבַדְתִּי
 בְּשִׁמוּשׁ עֲלִיוֹן אֶעֱלֵ אֱלֹהֵינוּ, וְזָכִינְתִי בְּשִׁנֵּי
 חֲלָקִים, שְׁהָרִי עֲבַדְתִּי אוֹתוֹ בְּאַמְתָּ.
 וְאַתָּה רָשָׁע פְּגַמְתָּ אוֹתִי, נִשְׁבַּעְתָּ לְשִׁקְרָא
 וְחַמִּידַת, הָרִי עֲבַרְתָּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה,
 וּמִי שְׁעוּבָר עַל זֶה, מִת הוּא לְעוֹלָם הַבָּא.
 אֲבָל מִשּׁוֹם שְׁעַבְדְתָּ אוֹתִי, הַשְׁמוּשׁ שְׁלָךְ

הַגִּנְנִים. וְלִפְעָמִים שֶׁנִּרְאָה בּוֹ גִּנּוֹן שֶׁל
 טְהוֹרָה, וְנִסְגִּירוֹ לְרָאוֹת אִם יוֹלֵד בּוֹ גִּנּוֹן
 אַחֵר. וְאִם לֹא, מְטַהֵר אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וּמְהַרּוֹ הַכֹּהֵן וְגוֹ'.
 רְבִי יִצְחָק וְרַבֵּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים
 בְּדֶרֶךְ. אָמַר רְבִי יְהוּדָה, כְּתוּב (מלכים-ב ה)
 וְצָרַעַת נִעְמָן תִּדְבַּק בְּךָ וּבְזֶרְעֶךָ לְעוֹלָם
 וָגוֹ'. אִם הוּא חָטָא, לָמָּה יִלְקוּ בְּגוֹי? אָמַר
 לוֹ, אֶלְיִשָׁע רָאָה יוֹתֵר מִשָּׂאֵר הַנְּבִיאִים.

בְּךָ וּבְזֵרְעֶךָ. (גוֹנוֹנָא דְחִינוּרָא אֲשֶׁתְּמוּדָע, וְגוֹנוֹנָא דְסוּמְקָא אֲשֶׁתְּמוּדָע).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּגֵד הַצָּמֵר אִזּוּ הַפְּשָׁתִים אֲמַאי.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּכֹלָא שְׂרִיא, וּבְכֹלָא
שִׁלְטָא. וְאִית בְּגוֹנוֹנָא דָּא דְכֹתִיב, (מְשַׁלִּי לֵא) דְרִשָּׁה
צָמֵר וּפְשָׁתִים. וּבְגִינֵי כֶּךָ, שׁוֹלְטָנִיָּה דְהַחֹוֹא נִגְע
דְנִפִּיק מֵאַתֵּר עֲלָאָה, דָּא שִׁלְטָא בְּכֹלָא, בְּתָרֵי גוֹזֵי,
בְּצָמֵר וּבְפְשָׁתִים. וּבְגִין כֶּךָ, זֹאת תוֹרַת נִגְע הַצָּרְעַת
בְּגֵד הַצָּמֵר אִזּוּ הַפְּשָׁתִים.

רַבִּי יִצְחָק הָוָה אָזִיל לְקַטְפוּרֵי דְאַבּוּי. חָמָא חַד
בַּר נָשׁ, דְסֵאטֵי בְּקוּטְרָא דְמְטוּלָא אֲכַתְפוּי.
אָמַר לֵיהּ, שׁוֹרְטָא דְקִישְׁטָא בְּכַתְפֶּךָ אֲמַאי, לָא
אָמַר לֵיהּ מְדִי. אָזִל אֲכַתְרִיהּ, חָמָא דְעִיל
בְּמַעְרְתָא חֲדָא, עָאֵל אֲכַתְרִיהּ, חָמָא קְטוּרָא דְתַנְנָא
דְהָוָה סָלִיק מִתְחֹות אֲרַעָא, וְעָאֵל הַחֹוֹא בַר נָשׁ

לשון הקודש

שולט בכל, בשני גוונים, בצמר ובפשתים. ומשום כך, זאת תורת נגע הצרעת בגד הצמר או הפשתים.

רבי יצחק היה הולך לבציר של אביו. ראה איש אחד שפטה עם קשר של משא על כתפו. אמר לו, קנים של עצים שעל כתפך לשם מה? לא אמר לו דבר. הלך אחריו. ראה שנכנס למערה אחת, נכנס אחריו. ראה קיטור של עשן שהיה

לא יהיה לחנם; תהיה מיתתך בעולם הזה, ולא בעולם הבא. ומשום כך, וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך. (גון הלך)

נדע, וגון האדם נדע).

אמר רבי יוסי, בגד הצמר או הפשתים למה? אמר רבי יצחק, בכל שורה ובכל שולט. ויש כמו זה, שכתוב (משלי לא) דרשה צמר ופשתים. ומשום כך שלטונו של אותו נגע שיוצא ממקום עליון, זה

בְּנוֹקְבָא חַד, וְאֵתְכַסֵּיָא מִנִּיהּ. דְּחִיל רַבִּי יִצְחָק, וְנִפְק
לְפִיּוֹם מְעֵרְתָּא.

עַד דְּהָוָה יְתִיב, אֶעְבְּרוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חִזְקִיָּה,
חָמָא לֹון, וְקָרִיב גַּבִּיהוֹן, סַח לֹון עֹזְבָּדָא. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, בְּרִיד רַחֲמָנָא דְשִׁזְבָּד. הָאִי מְעֵרְתָּא
דְּסָגִיר, דְּסְרוּנָיָא הִיא, וְכָל יְתִבִי הֵהִיא קְרָתָא,
חֲרָשִׁין אֵינֹון, וְאֵתִיִן לְמַדְבְּרָא לְחַוּוּיִין אוֹכְמִין,
דְּאֵינֹון בְּנֵי עֶשֶׂר שָׁנִין, אוּ יְתִיר, לְמַעְבַּד חֲרָשִׁין,
וְלֹא מְנַטְרָא מִנִּיהוּ, וְאֵתְעָבִידוּ סָגִירִין וְכָל זַיִינֵי
חֲרָשִׁין דְּלֵהוֹן בְּהָאִי מְעֵרְתָּא אֵינֹון.

אָזְלוּ, עַד דְּהוּוּ אָזְלִי, אֶעְרְעֵרוּ בְּחַד בַּר נָשׁ דְּהָוָה
אֵתִי, וּבְרִיָּה דְּהָוָה מִרְע, קָטִיר עַל חֲמָרָא.
אָמְרוּ לִיהּ מָאן אַתָּ. אָמַר לְהוּ יוֹדָאִי, וְדָא הוּא
בְּרִי דְּאִיהוּ קָטִיר עַל חֲמָרָא. אָמְרוּ לִיהּ, אָמַאי הוּא

לשון הקודש

לְנַחֲשִׁים הַשְּׁחָרִים, שֶׁהֵם בְּנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים
אוּ יוֹתֵר, לַעֲשׂוֹת בְּשָׂפִים, וְלֹא נִשְׁמְרִים
מֵהֶם וְנַעֲשִׂים מְעָרְעִים, וְכָל מִינֵי כְּשָׂפִים
שְׁלָהֶם הֵם בְּמַעְרָה הַזֶּה.

חֲלָכּוּ. בַּעֲוֹדָם הוֹלְכִים פְּגָשׁוּ בְּאִישׁ
אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא, וּבְגוּ שֶׁהָיָה חוֹלֵה קְשׁוּר
עַל הַחֲמוּר. אָמְרוּ לוֹ, מִי אַתָּה? אָמַר
לָהֶם, יְהוּדִי, וְזֶה הוּא בְּנֵי שְׁקָשׁוּר עַל
הַחֲמוּר. אָמְרוּ לוֹ, לְמָה הוּא קְשׁוּר? אָמַר

עוֹלָה מִתַּחַת לְאַרְץ, וְנִכְנַס הָאִישׁ הַהוּא
לְנִקְבַּ אֶחָד וְהִתְכַּסֶּה מִמֶּנּוּ. בְּחַד רַבִּי
יִצְחָק, וְיֵצֵא לְפִי הַמְעָרָה.

בַּעֲוֹדוֹ יוֹשֵׁב, עָבְרוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי
חִזְקִיָּה. רָאָה אוֹתָם וְקָרַב אֲלֵיהֶם. סֵפֶר
לָהֶם אֵת הַמַּעֲשֵׂה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
בְּרִיד הַרְחֲמֵן שֶׁהָאֵילָד. זֹהִי מְעֵרַת
הַמְעָרְעִים שֶׁל סְרוּנָיָא, וְכָל יוֹשְׁבֵי הַקְּרִיָּה
הֵיא הֵם מְכַשְּׂפִים, וּבָאִים לְמַדְבַּר

קָטִיר. אָמַר לוֹן דִּיזְרִי הוּא בְּחַד כְּפַר, דְּאִיהוּ מִבְּנֵי רוּמָאֵי, וְהָאֵי בְּרֵי הָזָה אֹלִיף אֹרִייתָא בְּכָל יוֹמָא, וְהָזָה אֶהְדָּר לְבֵיתָא, וְלַעֲי לֹון לְאִינוּן מְלִין. וְתַלְת שָׁנִין הָזָה דִּיזְרִי בְּהַהוּא בֵּיתָא, וְלֹא תְמִינָא מְדִי. וְהַשְׁתָּא יוֹמָא חַד עָאֵל בְּרֵי לְבֵיתָא לְאַהֲדָרָא מְלִין, אַעְבָּר חַד רוּחָא קָמִיה, וְנִזְיֵק לִיה, אַעְקָם פּוּמִיָּה וְעִינוּי, וִידוּי אַתְעַקְמוּ, וְלֹא יָכִיל לְמַלְלָא. וְאַתִּינָא לְגַבֵּי מְעַרְתָּא דְסָגִירוּ דְסְרוּנָא דְלָמָא יִלְפּוּן לִי מְלָה דְאַסּוּתָא.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, וּבְהַהוּא (דף נ"א ע"ב) בֵּיתָא יָדַעַת מִן קַדְמַת דְנָא, דְאַתְנַזֵּק בִּיה בַּר נָשׁ אַחְרָא. אָמַר לִיה יַדְעָנָא, דְהָא מִכְּמָה יוֹמִין אַתְנַזֵּק בִּיה חַד בַּר נָשׁ, וְהוּוּ אַמְרֵי דְמַרְעָא תָּזָה, וּמִנִּיחֻוּ אַמְרֵי דְרוּחָא דְבֵיתָא, וְלִבְתַּר עָאֵלוּ בִּיה פְּמָה בְּנֵי נְשָׂא, וְלֹא אַתְנַזִּיקוּ. אָמְרוּ, הִינֵנוּ דְאַמְרֵי תְּבַרְיָא,

לשון הקודש

וְלֹא יָכִיל לְדַבְּרַי. וּבִאֲתִי לְמַעַרְתַּי הַמְּעַרְעִים שֶׁל סְרוּנָא אֹלִי יִלְמְדוּ אוֹתִי דְבַר שֶׁל רְפוּאָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, וּבִאֲתוֹת הַבַּיִת הָאֵם יָדַעְתָּ מִקְדָּם לְכֵן אִם נִזְוֵק בּוּ אִישׁ אַחֵר? אָמַר לוֹ, יָדַעְתִּי, שְׁהֲרֵי מִכְּמָה יָמִים נִזְוֵק בּוּ אִישׁ אַחֵר, וְהִיוּ אוֹמְרִים שְׁהִיָּה חוּלָה, וּמֵהֶם אוֹמְרִים שְׁרוּחַ שֶׁל הַבַּיִת, וְאַחֵר

לְהֵם, מְגוּרֵי הֵם בְּכַפֵּר אַחַד, שֶׁהוּא מִבְּנֵי הָרוּמָאִים, וּבְנֵי הָזָה הָיָה לוֹמֵד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וְהָיָה חוּזֵר הַבַּיִתָּה וְלוֹמֵד אֵת אוֹתָם הַדְּבָרִים, וְשֶׁלֹּשׁ שָׁנִים הָיוּ מְגוּרֵי בַּבַּיִת הַהוּא וְלֹא רָאִיתִי דְבַר. וְכַעַת יוֹם אַחַד נִכְנַס בְּנֵי לְבַיִת לְחוּזֵר עַל הַדְּבָרִים, עֲבָרָה רִיחַ אַחַת לְפָנָיו וְהוֹיָקָה לוֹ, הַתְעַקְמוּ פִּיו וְעִינוּי, וְיָדִיו הַתְעַקְמוּ

וַיִּלְאִינוּ דְעֵבְרִין עַל מַלְיָיהוּ.

פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (ירמיה כב) הוּי בּוֹנֵה בֵּיתוֹ
בְּלֹא צְדָק, דְּהָא בְּכָל אֲתָר דְּאַשְׁתַּכַּח בֵּיה
צְדָק, כָּל רוּחִין וְכָל מוּזִיקֵי עֲלָמָא עֲרָקֵי מִנֵּיהּ, וְלֹא
מִשְׁתַּפְּחֵי קַמֵּיהּ. וְעַם כָּל דָּא, מָאן דְּאַקְדִּים וְנָטִיל
אֲתָר, אֲחִיד בֵּיהּ. אָמַר לִיהּ רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי
שְׁקִיל שְׂמָא קַדִּישָׁא כְרוּחַ מְסֻאָבָא.

אָמַר לִיהּ, לָאוּ הָכִי, אֶלְא שְׂמָא קַדִּישָׁא לָא שְׂרִיא
בְּאֲתָר מְסֻאָבָא, וּבְנִין כְּדֵי, אִי שְׂמָא קַדִּישָׁא
נָטִיל אֲתָר מְקַדְמַת דְּנָא, כָּל רוּחִין וְכָל מוּזִיקִין
דְּעֲלָמָא לָא יִכְלִין לְאַתְחַזְאָה בֵּיהּ, כָּל שְׁבִין לְקַרְבָּא
בְּהַדְרִיהּ. אִי רוּחַ מְסֻאָבָא קָדִים, נָטִיל אֲתָר. שְׂמָא
קַדִּישָׁא לָא שְׂרִיא בֵּיהּ, דְּהָא לָאוּ אֲתַרִּיהּ.

לשון הקודש

כָּד, שְׁקִיל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ כְּרוּחַ הַטְּמָאָה?
אָמַר לוֹ, לֹא כָּד, אֶלְא הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ לֹא
שׁוּרָה בְּמָקוֹם טְמֵא, וּמְשׁוּם כָּד, אִם הַשֵּׁם
הַקְּדוּשׁ נוֹטֵל הַמָּקוֹם מִקְדָּם לְכֹן, כָּל
הַרוּחֹת וְכָל מוּזִיקֵי הָעוֹלָם לֹא יִכְלִים
לְהִרְאוֹת בּוֹ, כָּל שְׁבִין לְקַרְבַּ עֲמוֹ. אִם רוּחַ
טְמָאָה קוֹדֵם וְנוֹטֵל אֶת הַמָּקוֹם – הַשֵּׁם
הַקְּדוּשׁ לֹא שׁוּרָה בּוֹ, שְׁהִרִי אֵינוֹ מְקוּמוֹ.

כָּד נִכְנְסוּ בּוֹ כַּמָּה אֲנָשִׁים וְלֹא נִזְקָו.
אָמְרוּ, זֶהוּ שְׂאוּמְרִים הַחֲבֵרִים, אוֹי
לְאוֹתָם שְׁעוּבָרִים עַל דְּבִרְיהֶם.

פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (ירמיה כב) הוּי בּוֹנֵה
בֵּיתוֹ בְּלֹא צְדָק, שְׁהִרִי בְּכָל מָקוֹם
שְׁנַמְצָא בּוֹ צְדָק, כָּל הַרוּחֹת וְכָל מוּזִיקֵי
הָעוֹלָם בּוֹרְחִים מִפְּנֵו, וְלֹא נִמְצְאִים
לְפָנָיו. וְעַם כָּל זֶה, מִי שְׁמַקְדִּים וְנוֹטֵל
הַמָּקוֹם, אוֹחִזוּ בּוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזַקְיָה, אִם

וְכִּבְדֵּן הָיְתָה נְחִית נִגַּע צָרַעַת, הָיְתָה מִדְּכֵי אֶתְרָא,
 וְאַפִּיק לְרוּחַ מְסֻאָבָא מֵאַתְרֵיהּ, וְלִבְתֵּר
 מִנְתַּצִּי בֵּיתָא, אֲבָנִין וְאֶעִין וְכֹלָא, וּבְנֵי לָהּ
 כְּמִלְקַדְמִין, בְּסֵטֶר קַדִּישָׁא בְּצַדְקָא, וְדַכִּיר לִיהּ
 לְשֵׁמָא קַדִּישָׁא, וְלִשְׂרֵי עָלֶיהּ קִדְשָׁה, וְעַם כָּל דָּא
 בְּעִפְרָא אַחְרָא, וְיִרְחִיק בֵּיתָא מֵאַתְרֵיהּ, מִיְסוּדָא
 קַדְמָאָה תְּרֵי טַפְחִים.

הַשְׁתָּא דְלֹא אֶתְחַזִּי, וְלֹא נְחִית מָאן דְּמִקְטִירַג בֵּיהּ
 בְּהֵוָא רוּחַ מְסֻאָבָא, לְאַפְקָא לִיהּ
 מֵאַתְרֵיהּ, מָאִי תִקְנֶתִיהּ. אִי יָכִיל לְנַפְקָא מֵהַאי
 בֵּיתָא שְׂפִיר. וְאִי לָאו יִבְנֶה לִיהּ כְּמִלְקַדְמִין, בְּאַבְנִין
 אַחְרֵינִין, וְאֶעִין וְכֹלָא, וְנִפְיָא וְיִרְחִיק לִיהּ מֵאַתְרֵיהּ
 קַדְמָאָה, וְיִבְנֵי לִיהּ עַל שְׁמָא קַדִּישָׁא.

וְעַם כָּל דָּא, לָא נָפִיק הֵוָא רוּחָא מִן אַתְרֵיהּ
 קַדְמָאָה, בְּנִין דְּקִדְוֶשָׁה לָא שְׂרִיא עַל אַתְרֵיהּ

לשון הקודש

עֲכָשׁוּ שְׂלֵא נִרְאָה וְלֹא יוֹרֵד מִי
 שְׁמֵתְנַגְרָה בְּאוֹתָהּ רוּחַ טַמְאָה לְהוֹצִיאָהּ
 מִמְּקוֹמוֹ, מַה תִּקְנֶתוּ? אִם יָכֹל לְצֵאת מִן
 הַבַּיִת הַזֶּה – יָפֵה, וְאִם לֹא – יִבְנֶה אוֹתוֹ
 בְּמִקְדָּם בְּאַבְנֵים אַחֲרוֹת, וְעֵצִים וְהַכֹּל.
 וְיוֹצִיא וְיִרְחִיק אוֹתוֹ מִהַמְּקוֹם הָרָאשׁוֹן,
 וְיִבְנֶה אוֹתוֹ עַל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ.
 וְעַם כָּל זֶה לֹא יוֹצֵאת אוֹתָהּ הָרוּחַ מִן

וּכְשֶׁהִיא יוֹרֵד נִגַּע צָרַעַת, הִיא מְטַהֵר
 אֶת הַמְּקוֹם, וּמוֹצִיא אֶת רוּחַ הַטַּמְאָה
 מִמְּקוֹמוֹ, וְאַחַר כֵּךְ מִנְתַּצִּים אֶת הַבַּיִת,
 הָאַבְנִים וְהָעֵצִים וְהַכֹּל, וּבוֹנֶה אוֹתוֹ
 בְּמִקְדָּם, בְּצַד הַקְּדוֹשׁ בְּצַדְקָא, שְׂמֹזְפִיר
 אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וּמְשַׁרְה עָלָיו קִדְשָׁה,
 וְעַם כָּל זֶה בְּעִפְרָא אַחֲרֵיהּ, וְיִרְחִיק אֶת הַבַּיִת
 מִמְּקוֹמוֹ, מִהִיְסוּד הָרָאשׁוֹן שְׁנֵי טַפְחִים.

מִסְאָנָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לָמָּה לִּיָּה לְאַטְרָתָא כּוּלִי
 הָאִי, בְּזַמְנָא דָּא פְּתִיב, (קהלת א) מְעֻנֹת לֹא יוּכַל
 לְתַקּוֹן וְגו'. מִיּוֹמָא דְאֶתְחַרְבַּ בִּי מִקְדָּשָׁא, לֹא
 אֶשְׁתַּבַּח אֲסוּנֹתָא בְּעֶלְמָא, בְּגִינֵי כֹךְ בְּעֵי בַר נָשׁ
 לְאַזְדַּהְרָא, כִּי הִיכִי דְלַהֲוֵי נָטִיר.

אָמַרִי נְזִיל בְּחַדֵּי הָאִי בַר נָשׁ וְנַחֲמֵי. אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק, אָסִיר לָן. אִי הָוּה אָזִיל לְגַבִּי גַבְרָא
 רַבָּא דְחִיל חֲטָאָה, כְּגוֹן נַעֲמָן לְגַבִּי אֱלִישָׁע, נְזִיל
 אַבְתְּרִיהֵ. הַשְׁתָּא דְאִיהוּ אָזִיל לְגַבִּי רְחִיקֵי עֶלְמָא,
 רְחִיקֵי אֹרִייתָא, גַּעֲלֵי מַכְלָא, אָסִיר לָן לְאַתְחַזְזָא
 קַמֵּייהוּ. בְּרוּךְ רַחֲמָנָא דִּי שׁוּיב לָן מִנֵּייהוּ. וְהָאִי
 בַר נָשׁ אָסִיר לִיָּה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא תַנִּיעֵן
 בְּכַל מִתְרַפְּאִין, חוּץ מִעֲצֵי אֲשֶׁרָה וְכו'. אָמַר לִיָּה,
 וְדָא עֲבוּדָה זָרָה אִיהוּ, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְהָא פְּתִיב
 (דברים יח) לֹא יִמְצָא כֹךְ מִעֲבִיר בְּנוּ וּבָתוּ פֹאֵשׁ וְגו'.
 אֲזִלוּ לְאַרְחֵייהוּ.

לשון הקודש

אָמַרִי, גַּלְדָּ עִם הָאִישׁ הַזֶּה וְנִרְאָה. אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, אָסוּר לָנוּ. אִם הָיָה הוֹלֵךְ
 לְאִישׁ גְּדוֹל יֵרָא חֲטָא, כְּמוֹ נַעֲמָן
 לְאֱלִישָׁע, גַּלְדָּ אַחֲרָיו. עֲכָשׁוּ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ
 לְרַחוּקֵי הָעוֹלָם, רְחוּקֵי הַתּוֹרָה, מְגַעֲלִים
 מִן הַכֹּל, אָסוּר לָנוּ לְהִרְאוֹת לְפָנֵיהֶם.
 בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שֶׁהֲצִיל אוֹתָנוּ מֵהֶם. וְהָאִישׁ

הַמְּקוֹם הַרְאֵשׁוֹן, מִשׁוֹם שֶׁקִּדְּשָׁה לֹא
 שׁוֹרָה עַל מְקוֹם טָמֵא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 לָמָּה לוֹ לְמַרְחַע עַל זֶה? בְּזַמֵּן הַזֶּה פְּתוּב,
 (קהלת א) מְעֻנֹת לֹא יוּכַל לְתַקּוֹן וְגו'. מִיּוֹם
 שֶׁנִּתְחַרְבַּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא נִמְצְאָה רְפוּאָה
 בְּעוֹלָם, מִשׁוֹם כֹּךְ צָרִיךְ אָדָם לְהִזְהַר, כֹּךְ
 שִׁיחֵה שְׁמוֹר.

אָזַל הַהוּא בַר נָשׁ לְהֵיחָא מְעַרְתָּא, הוּא וּבְרִיָּה,
 שְׂרֵי לִיָּה בְּמְעַרְתָּא. עַד דְּנָפַק אָבוּי לְקַטְרָא
 לְחַמְרִיָּה, נָפַק קִיטוּרָא דְאַשָּׂא, וּמָחָא לִיָּה בְּרִישָׂא,
 וְקַטְלִיָּה. אֲדַהְכִּי עָאֵל אָבוּי, וְאַשְׁכַּחִיָּה מִיָּת. נָטַל
 לִיָּה וְלַחְמִרִיָּה, וְאָזַל לִיָּה. וְאַשְׁכַּח לְהוּ לְבַתָּר יוֹמָא
 חַד, לְרַבִּי יַצְחָק, וְלְרַבִּי יְהוּדָה, וְרַבִּי חֲזַקְיָה, דִּהוּוּ
 אֲזִילִי. בָּכָה קַמֵּיהוּ, וְסַח לֹון עוּבָדָא. אָמַר רַבִּי
 יַצְחָק, וְלֹא זְמַנִּין סְבִיאִין אַמִּינָא לָךְ, דְּאַסִּיר לְמִיתָךְ
 תַּמָּן. בְּרִיד רַחֲמָנָא, (דְּנִיאֵל ד) דִּי כָּל מְעַבְדוּהִי קְשׁוּט,
 וְאַרְחַתִּיָּה דִּין. וּבְאִין אֵינוּן צְדִיקִיָּא, דְּאֲזִילִין בְּאַרְח
 קְשׁוּט, בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְעֵלְיָהוּ
 כְּתִיב, (מְשִׁלֵּי ד) וְאַרְח צְדִיקִים בְּאֹר נְגַהּ וְגו'.

לשון הקודש

וְאֵת חֲמוּרוֹ וְהִלָּךְ לוֹ. וּמָצָא אַחַר יוֹם אֶחָד
 אֵת רַבִּי יַצְחָק וְאֵת רַבִּי יְהוּדָה וְאֵת רַבִּי
 חֲזַקְיָה שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים. בָּכָה לִפְנֵיהֶם, וְסִפֵּר
 לָהֶם אֵת הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר רַבִּי יַצְחָק, וְהֵאֵם
 לֹא אָמַרְתִּי לָךְ פְּעָמִים רַבּוֹת שְׂאֲסוּר
 לְלָבֵת לְשֵׁם? בְּרִיד הַרְחֵמֵן שְׁכַל מַעֲשֵׂיו
 אַמַּת, וּדְרַכְיוֹ אַמַּת. אֲשֶׁרִיָּהֶם הַצְדִּיקִים
 שֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְעֲלִיָּהֶם כְּתוּב (מְשִׁלֵּי ד) וְאַרְח
 צְדִיקִים בְּאֹר נְגַהּ וְגו'.

הַזֶּה אָסוּר לוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָרִי
 שְׁנִינּוּ, בְּכָל מַתְרַפָּאִים חוּץ מֵעֵצֵי אֲשֶׁרָה
 וְכוּ'. אָמַר לוֹ, וְזֵהוּ עֲבוּדָה זָרָה, וְלֹא עוֹד,
 אֶלָּא שְׁהָרִי כְּתוּב, (דְּבָרִים יח) לֹא יִמָּצָא כֶּךָ
 בְּנוֹ וּבֵתוֹ בְּאֵשׁ וְגו'. הִלְכוּ לְדֶרֶכָם.

הִלָּךְ אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמַעַרְהָ הַהִיא, הוּא
 וּבְנוֹ, שֵׁם אוֹתוֹ בְּמַעַרְהָ. עַד שֶׁיָּצָא אָבוּי
 לְקֶשֶׁר אֵת חֲמוּרוֹ, יָצָא קִיטוּר שֶׁל אִשׁ
 וְהִפָּה אוֹתוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְהָרַג אוֹתוֹ. בֵּינְתִים
 נִכְנַם אָבוּי וּמָצָא אוֹתוֹ מֵת. לָקַח אוֹתוֹ

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכָל עֹבְדוֹי דְּבַר נָשׁ, לְבַעֵי
 לִיה דְּלַחֲוֹן כְּלָחוּ לְשָׂמָא קַדִּישָׁא. מָאִי
 לְשָׂמָא קַדִּישָׁא. לְאַדְכָּרָא בְּפוּמֵיהּ שְׂמָא קַדִּישָׁא עַל
 כָּל מַה דְּאִיתָּהּ עָבִיד, דְּכִלְא הוּא לְפוּלְחָנֵיהּ, וְלֹא
 יִשְׁרֵי עֲלוֹי סִטְרָא אַחְרָא. בְּגִין דְּאִיתָּהּ זְמִין תְּדִירָא
 לְגַבֵּי בְּנֵי נָשָׂא, וְיָכִיל לְאַשְׁרָאָה עַל הָהוּא עָבִידְתָּא.
 וְעַל דָּא, הַשְׁתִּי אוֹ הָעֶרֶב הָזֶה אֶסְתַּאב, וְשִׂרְיָא ^{(דף}
^{נ"ב ע"א)} עָלֶיהָ רוּחַ מְסַאבָּא. וּמַה בְּהַאי כֶּף, מָאִן
 דְּפָקִיד מְלוֹי לְסִטְרָא אַחְרָא דְלֹא אֶצְטְרִיךְ, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב ^(דברים כג) וְנִשְׁמַרְתָּ
 מִכָּל דְּבַר רָע.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה אָזִיל לְמַחְמֵי לְאֲבוּי ^{(ס"א}
^{לחמיו)} וְהָזֶה עֲמִיה רַבִּי אַבָּא. אָמַר רַבִּי אַבָּא
 נִימָא מְלִין דְּאוּרֵייתָא וְנִזִּיל. פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר
 וְאָמַר, ^(בראשית יב) אֲמַרְי נָא אַחְתִּי אַתָּ, הֲאִי קָרָא

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְשׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ מְסַאבָּא. וּמַה בְּזוֹה כֶּף –
 מִי שְׂמַפְקִיד דְּבָרָיו לְעַד הָאֲחֵר שְׂלֵא
 צְרִיךְ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וּמִשׁוּם כֶּף
 כְּתוּב, ^(דברים כג) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה הוֹלֵךְ לְרֵאוֹת אֶת אָבִיו
^(חמיו), וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי אַבָּא. אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, נֹאמַר דְּבָרֵי תוֹרָה וְנִלְךָ. פְּתַח רַבִּי
 אֶלְעָזָר וְאָמַר, ^(בראשית יב) אֲמַרְי נָא אַחְתִּי

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכָל מַעֲשֵׂי הָאָדָם
 צְרִיךְ שְׂכַלְמָם יִהְיוּ לְשֵׁם הַקּוֹדֶשׁ. מַה זֶה
 לְשֵׁם הַקּוֹדֶשׁ? לְהַזְכִּיר בְּפִיו אֶת הַשֵּׁם
 הַקּוֹדֶשׁ עַל כָּל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה שֶׁהַכָּל
 הוּא לְעַבּוֹדָתוֹ, וְלֹא יִשְׁרָה עָלָיו הַצַּד
 הָאֲחֵר, מִשׁוּם שֶׁהוּא תָּמִיד מְזֻמֵּן לְבַנְי
 הָאָדָם וְיָכִיל לְשָׁרוֹת עַל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה.
 וְעַל כֵּן, הַשְׁתִּי אוֹ הָעֶרֶב הָזֶה נִסְתַּאב,

קָשָׁיָא. וְכִי אֲבָרְהֶם דַּאִיהוּ דְחִיל חַטָּאָה, רְחִימוּ
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָוּה אָמַר הָכִי עַל אֲתִיתִיה,
 בְּגִין דִּיזְטָבִין לִיה. אֵלָּא אֲבָרְהֶם, אָף עַל גַּב דְהָוּה
 דְחִיל חַטָּאָה, לָא סָמִיד עַל זְכוּתָא דִילִיה, וְלֹא בְעָא
 מִן קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַפְקָא זְכוּתִיה, אֵלָּא עַל
 זְכוּתָא דְאֲתִיתִיה, דִּירוּוח בְּגִינָה מְמוּנָא דְשָׂאָר עַמִּין,
 דְהָא מְמוּנָא בְּאֲתִיתִיה זְכִי לִיה פֶּר נֶשׁ, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (משלי יט) בֵּית וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמִיִּי אִשָּׁה
 מִשְׁפָּלַת. מָאן דְזָכִי בְּאִשָּׁה מִשְׁפָּלַת, זֹכֶה בְּכֹלָא.
 וְכְּתִיב, (משלי לא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא יַחֲסֶר.

וְאֲבָרְהֶם הָוּה אָזִיל בְּגִינָה, לְמִיכַל שְׁלָלָא מִשָּׂאָר
 עַמִּין, וְסָמִיד עַל זְכוּתָא דִילִיה, דְלֹא
 יִכְלוּן לְאַעֲנִשָׂא לִיה, וְלַחֲיִיבָא בָּהּ. וּבְגִינֵי כֵךְ לָא
 יְהִיב מְדֵי לְמִימַר אַחְתֵּי הִיא. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא

לשון הקודש

שְׁכֵתוּב (משלי יט) בֵּית וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת
 וּמִיִּי אִשָּׁה מִשְׁפָּלַת. מִי שְׁזוּכָה בְּאִשָּׁה
 מִשְׁפָּלַת, זֹכֶה בְּכֹל. וְכְּתוּב, (שם לא) בָּטַח
 בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא יַחֲסֶר.

וְאֲבָרְהֶם הָוּה הוֹלֵךְ בְּשִׁבְלָהּ לְאָכַל
 הַשְּׁלָל מִשָּׂאָר הָעַמִּים, וְסָמִיד עַל זְכוּתֵיה
 שְׁלֵא יוּכְלוּ לְהַעֲנִישׁוּ וְלַצְחֹק בָּהּ. וּמִשׁוּם
 כֵּךְ לֹא נִתֵּן דְבַר לומר אַחְתֵּי הִיא, וְלֹא
 עוֹד, אֵלָּא שָׂרָא מְלַאךְ אַחַד הוֹלֵךְ

אֶת. הַפְּסוּק הַזֶּה קָשָׁה, וְכִי אֲבָרְהֶם
 שְׁהוּא יֵרָא חַטָּא, אֲהוּבוּ שֶׁל הַקֻּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, הָיָה אומר כֵּךְ עַל אִשְׁתּוֹ כְּרִי
 שְׁיִיטְבוּ לוֹ? אֵלָּא אֲבָרְהֶם, אָף עַל גַּב
 שְׁהָיָה יֵרָא חַטָּא, לֹא סָמִיד עַל זְכוּתוֹ, וְלֹא
 רָצָה מִהַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהוֹצִיא
 מִזְכוּתוֹ, אֵלָּא עַל זְכוּת אִשְׁתּוֹ, שְׁיִרְוִיחַ
 בְּשִׁבְלָהּ מִמּוֹן שֶׁל שָׂאָר הָעַמִּים, שְׁהָרִי
 הַמִּמּוֹן זֹכֶה לוֹ הָאָדָם בְּאִשְׁתּוֹ. וְהוּ

דַּחֲמָא חַד מִלְּאַכָּא אָזִיל קַמָּה, וְאָמַר לִיהּ לְאַבְרָהָם,
 לָא תִדְחַל מְנַה, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂדֵר לִי, לְאַפְקָא
 לִיהּ מְמוֹנָא דְשָׂאר עַמּוּן, וְלִנְטָרָא לָהּ מִכְּלָא. וְכַדִּין
 לָא דַחִיל אַבְרָהָם מְאַתְתִּיהּ, אֶלְא מְנִיהּ, דְּלֹא חֲמָא
 עַמּוּהּ מִלְּאַכָּא, אֶלְא עַמָּה. אָמַר הָא הִיא מְתַנְטָרָא,
 וְאַנָּא לָא נְטִירְנָא. וּבְגִינִי כֵךְ אָמַר, אֲמַרִי נָא אַחְתִּי
 אֶת וְגו'.

**יִיטֵב לִי, יִיטִיבוּ לִי מִיבְעֵי לִיהּ, דְּכַתִּיב וְהָיָה כִּי
 יֵרְאוּ אֹתְךָ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אֲשֶׁתוֹ זֹאת, וְעַל
 דָּא יִיטִיבוּ לִי מִיבְעֵי לִיהּ. אֶלְא יִיטֵב לִי, דָּא דְאָזִיל
 קַמָּךְ. יִיטֵב לִי בְּהַאי עֲלֵמָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא
 בְּמִמוֹנָא. וְחִיתָה נַפְשִׁי בְּהַהוּא עֲלֵמָא בְּגִלְלָךְ, דְּלֹא
 תִסְטִי מִן אוֹרְחָא דְקִשׁוּט, דְּאִי אֲזִכִּי בְּגִינְךָ בְּמִמוֹנָא
 בְּהַאי עֲלֵמָא, וְתִסְטִי אֲנִתְּ בְּאוֹרְחָא, הָא מִיתָא
 זְמִינָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, אֶלְא תִסְתַּמַּר, דְּתַחִי נַפְשִׁי
 בְּהַהוּא עֲלֵמָא בְּגִלְלָךְ.**

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

שְׂכַתוּב וְהָיָה כִּי יֵרְאוּ אוֹתְךָ הַמִּצְרִים
 וְאָמְרוּ אֲשֶׁתוֹ זֹאת, וְעַל כֵּן יִיטִיבוּ לִי
 צְרִיךְ לְהִיטֵב! אֶלְא יִיטֵב לִי – זֶה שְׁהוּלְךָ
 לְפָנֶיךָ. יִיטֵב לִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם
 הַזֶּה בְּמִמוֹן. וְחִיתָה נַפְשִׁי בְּאוֹתוֹ הַעוֹלָם
 בְּגִלְלָךְ, שְׁלֹא תִסְטִי מִדְּרֵךְ הָאֱמֶת. שְׂאִם
 אֲזִכֶּה בְּגִלְלָךְ בְּמִמוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת
 תִּסְטִי בְּדְרֵךְ, הֲרִי מִיתָה זְמִינָה בְּעוֹלָם

לְפָנֶיךָ, וְאָמַר לְאַבְרָהָם: אַל תִּפְחַד עָלֶיךָ,
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתִי לְהוֹצִיא לִי
 אֶת מְמוֹן שְׂאֵר הָעַמִּים וְלִשְׁמַר אוֹתָהּ
 מִכְּבָל. וְאִזּוּ לֹא פָחַד עַל אֲשֶׁתוֹ, אֶלְא
 עָלָיו, שְׁלֹא רָאָה עִמוּ מִלְּאָךְ, אֶלְא עַמָּה.
 אָמַר, הֲרִי הִיא שְׂמוּרָה, וְאֲנִי לֹא שְׂמוּר.
 וּמִשּׁוּם כֵּךְ אָמַר, אֲמַרִי נָא אַחְתִּי אֶת וְגו'.
יִיטֵב לִי? יִיטִיבוּ לִי הֲיָה צְרִיךְ לְהִיטֵב,

וּבְנֵינִי דִּהְיִי מִלְּאֲכָא אָזִיל קָמָה לְנִטְרָא לָהּ, מַה
 כְּתִיב. וַיִּנְגַע יְיָ אֶת פְּרֻעָה וְגו', עַל דְּבַר
 שָׂרֵי וּדְאֵי, דִּהְיוֹת אִמְרַת לְמִלְּאֲכָא מָחִי, וְהוּא מָחִי.
 וְעַל דָּא לֹא דְחִיל אֲבָרְהָם עֲלֵיהּ פְּלוּם, דִּהָא הִיא
 מִתְנַטְרָא. וְמַה דְּדְחִיל, מְגַרְמִיחַ דְּחִיל, דְּלֹא חָמָא
 עֲמִיחַ נְטוּרָא חָכִי.

תָּא חֲזִי, עֶשֶׂר זְמַנֵּי פְקִידַת שָׂרָה לְמִלְּאֲכָא,
 לְמַחְאָה לְפְרֻעָה. וּבְעֶשֶׂר מִכְתָּשֵׁין אֶלְקִי.
 סִימְנָא עֲבֵדַת שָׂרָה לְבִנְהָא בְּתַרְאָה בְּמַצְרַיִם.
 רַבִּי אֲבָא פָתַח, (מִיכָה ז) כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. זְמַן קְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְאַחֲזָא פּוּרְקָנָא לְבְנֵי, בְּאֵינוּן יוֹמִין דְּשַׁלַּח קְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְאַפְקָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאַחֲזִי אֵינוּן מִכְתָּשֵׁין
 בְּמַצְרַיִם, וְאַלְקִי לֹון בְּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי,

לשון הקודש

למלאך להכות את פרעה, ובְעֶשֶׂר
 מכות לקה. סימן עשתה שָׂרָה לְבְנֵיהּ
 אַחֲרֵיהּ בְּמַצְרַיִם.

רַבִּי אֲבָא פָתַח, (מִיכָה ז) כִּימִי צִאתְךָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. עֲתִיד
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרְאוֹת גְּאֻלָּה לְבְנֵי
 בְּאוֹתָם הַיָּמִים שֶׁשַּׁלַּח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִרְאָה אֶת אוֹתָן
 הַמִּכּוֹת לְמַצְרַיִם, וְהִלְקָה אוֹתָם בְּגִלְגַּל
 יִשְׂרָאֵל. בַּא וְרָאָה מַה בֵּין הַגְּאֻלָּה הַזֹּאת

ההוא, אֵלָא תִשְׁמְרִי, שְׁתַּחֲוִי נַפְשֵׁי בְּעוֹלָם
 הַהוּא בְּגִלְגַּל.

וּמִשּׁוּם שְׁתַּמְלָאךְ הַהוּא הַלֵּךְ לְפָנֶיהָ
 לְשֹׁמֵר אוֹתָהּ, מַה כְּתוּב? וַיִּנְגַע ה' אֶת
 פְּרֻעָה וְגו', עַל דְּבַר שָׂרֵי, וּדְאֵי. שְׁתִּיחָה
 אוֹמְרַת לְמַלְאָךְ הַכֹּהֵן – וְהוּא מִכָּה. וְעַל
 כֵּן לֹא פָתַח אֲבָרְהָם עֲלֵיהּ פְּלוּם, שְׁתִּירֵי
 הִיא שְׁמוּרָה. וְמַה שֶּׁפָתַח – עַל עֲצֻמוֹ
 פָתַח, וְלֹא רָאָה עֲמוֹ שְׁמִירָה כּוּן.

בַּא רָאָה, עֶשֶׂר פְּעֻמִּים צוֹתָה שָׂרָה

מֵה בֵּין פּוֹרְקָנָא דָּא, לְפוֹרְקָנָא דְּמַצְרִים. פּוֹרְקָנָא
 דְּמַצְרִים הָוּה בְּחַד מְלָפָא, וּבְמַלְכוּת חָדָא. הָכָא, בְּכָל
 מְלָכִין דְּעָלְמָא, וּכְדִין יִתְיַקֵּר קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא
 בְּכָל עָלְמָא, וַיִּנְדְּעוּן כֹּלָא שׁוֹלְטָנֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא
 הוּא, וּבְכֻלְהוּ יִלְקוּן בְּמַכְתְּשִׁין עֲלָאִין, עַל חַד תִּרְיִן,
 בְּגִין דִּי־סִרְבוּן כְּלָהוּ בִּישְׂרָאֵל.

וּכְדִין יִתְגַּלִּי שׁוֹלְטָנִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא,
 דְּכִתְיִב, (זכריה יד) וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל
 הָאָרֶץ. וּכְדִין כְּלָהוּ יִתְנַדְּבוּן בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתְיִב, (ישעיה טו) וְהִבִּיאוּ אֶת
 כָּל אֲחֵיכֶם וְגו'. כְּדִין קִיִּימוּן אֲבָתָן בְּחַדְוָה, לְמַחְמֵי
 פּוֹרְקָנָא דְּבִנְיָיְהוּ כְּמֶלְקְדָמִין. הָדָא הוּא דְּכִתְיִב,
 כִּי־מִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנִי נִפְלְאוֹת. אָמֵן
 בֶּן יְהִי רָצוֹן. בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: יִמְלוֹךְ
 יְיָ אָמֵן וְאָמֵן:

 לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

כָּל הָאָרֶץ. וְאֵז כְּלָם יִתְנַדְּבוּ אֶת יִשְׂרָאֵל
 לְקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. זְהוּ שְׁכִתּוּב (ישעיה טו)
 וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם וְגו'. אֵז יַעֲמְדוּ
 הָאֲבוֹת בְּשִׁמְחָה לְרֵאוֹת אֶת גְּאֻלַּת
 בְּנֵיהֶם כְּמִקְדָּם. זְהוּ שְׁכִתּוּב כִּי־מִי צִאתְךָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנִי נִפְלְאוֹת, אָמֵן בֶּן
 יְהִי רָצוֹן. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן
 יִמְלוֹךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

לְגֻאֲלַת מִצְרַיִם. גְּאֻלַּת מִצְרַיִם הִיְתִיהָ
 בְּמֶלֶךְ אַחַד, וּבְמַלְכוּת אַחַת – כָּאֵן בְּכָל
 הַמְּלָכִים שֶׁל הָעוֹלָם. וְאֵז יִתְפַּכֵּד הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הָעוֹלָם, וַיִּנְדְּעוּ הַכָּל
 שְׁלֹטָנֵי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָלֵם
 יִלְקוּ בְּמַכּוֹת עֲלִיוֹנוֹת, עַל אַחַת שְׁתֵּימָם,
 מִפְּנֵי שִׁסְרְבוּ כָלֵם אֶת יִשְׂרָאֵל.

וְאֵז יִתְגַּלֵּה שְׁלֹטָנֵי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, שְׁכִתּוּב (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל